

Nyilt-tér*)

Fölvilágosítás.

A „Debreczen“ f. évi 68-ik számában foglalt a „köntös-kerti díófa“ című cikkben az állítottak, hogy mi a díófa?...

Seres András m. k. Nagy József m. k. köntös-kerti kertgazdák.

Szerkesztői üzenetek.

L. M. Aachen Községét a megemlékezésért; nem minél gyakoribb szellemi látogatás. I. J. Helyen... Szerkesztő: Péter Gábor.

E rovat alatt közléseket beküldő a felelős.

Felelős szerkesztő: Péter Gábor.

Anglián, alapított 1774. Gyermek- és női iskolák, tantervek, kézikönyvek, stb.

A vásártéren történelmi muzeum. Parisból. Második hely 20 krajczár. R. BRACCO, igazgató.

1879. XI. évfolyam.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Öt-hatszáz pengőért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több belső hirdetések, alku szerinti a legolcsóbb árért.

Színházi csarnok.

(Ápril 9. „Egy katona története“ Dráma 4 felvonásban.)

(S.) Az „üres házak“ korszaka beköszöntött. A hét kövér esztendő, illetőleg este után egy látszik, a kissé sorsorányabb következzék.

Mert tegnap üres ház volt, s az előadás is csak „olyan“ volt. Az ég neki keseredni, mely a bérlelők sem jelentek meg az előadás, mely meglehetősen gyarló volt.

E darabban Madlén szerepe nem nagy terjedelmű, de a ki játsza, tisztában legyen vele. Láttuk e szerepet Lászlóval, és még most is emlékeztünkben van, milyen volt Lászlóval e szerepben. Tegnap láttuk Papp Laurát, és mondhatjuk, hogy alakítása árnyéka sem volt annak az alakításnak, melyet Lászlóval produkált. Hídegen is hagyta publikumot.

Mándok alakítása a czimszerében nem volt oly jó, mint e darab előbbi előadásakor. Mulasztást követnek el, ha meg nem emlékeztünk Ferenczről ki igen tehetőseges színésznek látszik, s az ideán által nagy haladását tanusított. Játéka — mint minden alkalommal, tegnap is kitűnő volt. A kis Takács Jolán oly nagy otthoniasságot tanusított a színpadon, akár egy kész színész; látszik, hogy színésznőnek született. — A többi szereplők többé-kevésbé jól alakítottak.

VIDÉKI HIREK. József főherczeg az ünnepeket...

József főherczeg az ünnepeket Alesuthon fogja tölteni családjával együtt. Az üzeneteket eljuttatja. A pozsonyi rendőrség egy uszortás kitusított a városból. Az illetőnek három hónap alatt el kell hagynia a várost.

A „Bihar“ nem tud nyugodni.

A „Bihar“ nem tud nyugodni. S a menyinyben torpedóhoz a puskarop elfogott, először petárdát, melyekből a sárga irigység csak egy ri ki, mint bábuzól a pipacs; ezeket akarja most felénk röpíteni a szerencsétlen, s haragszik a miért nem sünek el. Irigyekdik, hogy Debreczennek „60 ezer“ lakosa van, meg hogy „14 mérföldnyi“ határ kedreményét élvezi, továbbá, hogy a város kedvéért külön megyét csináltak, melyet a szegény Nagyrádn rovására minden alkalommal protegálnak; végre, hogy megkoronázza ezen böles mondását, hogy Debreczennek „missiója“ nincs.

Szóval a muszkák mindent elkövetnek, hogy a berlini szerződést kijátszák. A török emlékiratból napnál világosabban kitűnik ez alváló szándék.

S ez emlékirat megküldetett az udvarokhoz, megküldetett Bécsbe is. Mit szólnak ott hozzá? Kétségtelenül semmit. Azt fogják mondani: nem igaz, mert törökök mondják. Az az igaz, amit a muszkák állítanak.

És Európa pártfogása mellett a muszka folytatja garázdálkodását tovább. Lábbal tipor minden szerződést, megszegi szavát, amit ünnepélyesen mondott, s békére törekvés helyett háborút idéz fel.

Andrássy és Tisza Kálmán: büszké lehetek a ti szövetséges-társatokra!...

A képviselők expedíciója.

Szeged, ápril 8.

A képviselők expedíciója ma tekint meg katasztrófát Szegedre szüdtő alföld-fümei vasúti töltést és háta mögött a védvonalt hányt nyulgatát. Háromok és butorronosok közt lakdikták a célpontozhoz. Tobeknek idege nem bírta tovább nézni a szörnyű pusztulás látványát, s elisiettek a temetkezési helyről Szatmárnak át háza.

Az ösöskötő vasut nagy része még vízben áll, és a kiemelkedő szakaszt deszkakerítéssel védik a vízmosás ellen. Erdekészítőtől nézni az indóház tájéka az áradat által czikk-czakban szakgatott nyulgatát az erőfeszítő védekezés maradványaira, szákok ezrei láthatók a kimosott gát oldalán. Karók, fabunkók, rőse deszka kétségbeesett rendtelenségben hevernek. Erősen ostromolt, félig bevert pontok tisztán szemlélhetők. Az első órházton túl bevert karók meredezőse mutatja, hol volt a gát. A szakadásoknál Deutsch vállalkozó néhány czölöp-gerépe már működik; ácsok faragnak, pontonok hordják a faanyagot, s ha az időjárás így kedvez 14 nap alatt remélnék készen lenni annyira, hogy a betűs munkával a kiöntési vonalon fel emelkedhetnek. Itteni munkálatok megzemlélésénél felvetetett a szegedi-ek által különösen vitatott kérdés vajjon arányban vannak-e a betömési, majd a kiszivattyúzási munkálatok költségei a haszonnal és szükségességek-e? Némelyek ugyanis inkább a város kikapcsolásának szerelnék fordítva látni e munkálatok által igényelt költséget. Fölvették, hogy a belvárosat lefolyásá helyein a természetes apadás 4-5 cm. tesz, míg 160 szivattyu által előidézett mesterséges apadás csak 2-3 cm.

BUDAPESTI HIREK. — Simonyi Ernő.

Debreczen város első választókerületének országgyűlési képviselője, az ünnepeket Olaszországban fogja tölteni. József főherczeg a Margitsziget mellett uszortás kitusított a városból, mire a tanács megadta beleegyezését, s még csak a folyamornökség helybenhagyása szükséges. Két halásznas tegnapelőtt a Dunába esett, de kimentették őket. A semmisítőszék azon határozatot hozta „közelebbi ülésben, hogy a képviselők lakbér illetménye lefoglalható. A múlt vasárnap osztották ki az új épületi kasszárnyában a hadiérmekeket azon 500 tüzer közt, kik a boszniai hadjáratban résztvettek. Lopás nappal. A váciúton az egy elegáns öltözött urnó nyakából fényes nappal kivettkék az arany órák láncostól együtt.

utazni negyedik számú házhoz hajtott dr. Spitzer Dávidhoz.

Minő felvilágosítást nyert az orvostól, arról sem szokott soha beszélni; annyi azonban tény, hogy kielégítő és meggyugtató felvilágosítást nyerhetett, mert azonban tisztahajtott házukhoz, s felsietett az ismeretlen nőhez engedelmel kérni a megbocsátatlan tévedésért.

A hában sem tartott soká az igazgatóság az idegen-nő kiletét illetőleg, mert másnap az alföldi vonat megérkezése után egy bérkocsit robotott a ház elé, s abból egy vörösses képi s szintén héber vallású férfi ugrott ki, kinek az ismeretlen nő egész a lépeözöttig eléje szaladt, s itt sirva borult nyakába — férje volt.

Talán jobb lenne itt mindjárt véget vetni elbeszélésemnek, s inkább az olvasó kíváncsiságát hagyni kielégítetlenül, hogy mi prózai lény volt, a kinek nem is valami regényes történetét végig kellett olvasnia.

Ej, de félre habozás, ha igaz történetet volt bátoraságunk elbeszélni, legyen bátoraságunk igaz nevetek is említeni annyival is inkább, mert csak a vak nem látja át, hogy e történet csak a családi szentély oltalmára s a rendőri önkény fékzésére lón elbeszélve, és így nem annyira legény mint vezéreszik és pedig annyival figyelemre méltóbb, mert a rendőri önkénykedésből eredet épen úgy érthető volna Héthársi grófnét és Borissza bárónt, mint azt, a kinek esztét elbeszéltem, és ki senki más, mint ifj. Spitzer Dávidné, dr. id. Spitzer Dávid unokaöccsének felesége.

De még tovább is merek menni. Azt is megmerem mondani, hogy ifj. Spitzer Dávid pénzület nyitására költözött Nyiregyházaórl Budapestre, s hogy házon kapujára s lakása aajtára csakhamar pléhtábla lón kiszervege a következő felirattal: „Geld auf Alles!“

Ebből is láthatja az olvasó, hogy előttem mindig csak a kőző legeg s a polgári szabadság.

Debreczen, ápr. 10.

(P.) A Sándorutcai palota mely csöndbe merült. A nemzet atyái a dörge-delmes beszédek után eloszlottak, hogy megviryék övéiknek az örvendetes hírt, miszerint: él magyar, áll Buda még! Minden párt képviselője különféle gondolatokkal tért baha ünneplni. De egyik sem mehetett azon tudattal, hogy a sülydől haza megmentésére tett egyebet, minthogy jól kibeszélte, vitakozta magát.

A berlini szerződés elfogadása és törvénybe iktatása, az okkupationalis költségek megszavazása azon tény, mely által e nemzetet a nagytanács keresztre feszítette, melylyel megmutatta, hogy az isteni szabadság eszméje csak holt betű akkor, a midőn a kapzsizság és nagyra-vágás ürdőge diadalmaskodik a józan ész felett.

Szentestive lett azon szerződés, mely nemcsak e nemzet akarátának meghallgatása nélkül köttetett, hanem a nemzetgyűlés megkérdése nélkül végre is hajtatott. Szentestive lett az, a mi nem egyebet mint a formáság eseten mezeiben öltözött jogipráris, s a törvényesség palástjába burkolt egrekialtó erőszak.

Megszavaztatott azon óriási költség, mely a nemzetet a végbukás örvénye szélébe ragadta, s melynek gyászja a romlás félreismerhetlen jelében már is nyilatkozik.

Helyeseltetett azon verálodozat, melyet az ügyetlen vezénylet, vétkes mulasztások és ostoba elbizakodottság tett oly borzasztóvá, hogy az ugy is aggódó nemzet majdnem kétségbe ejette.

A hűséges szavazógép mindezt jó lelkiismerettel (?) szavazta meg; hasznost, jót és szépet látott benne, mert károst, veszélyest és borzasztót látnia nem volt szabad.

Most már a nemzet Pilátusa moshatja kezét, hivakozhatik arra, hogy tettét a tanács helyeselte, hivakozhatik rá, hogy a nemzet kinszenvedése, magának a nemzet képvisletének akarátával történt.

Judás elárulta az emberiség megváltóját, pénzályból s ellenszenvből, és a megváltó keresztre feszített. De épen ezáltal pecsételtett meg s lett az egész világra kiható a szeretet magasztos tana.

Ma hlu kapzsizságból elárlutatik a szeretet és testvériség eszméje akkor, midőn a százdós gyűlölség kezdte levetni durva kérgét, midőn a testvériség szent tana kezdte egybekapcsolni a régen szétvárt rokonsziveket.

Iscarioth megbánta tettét s lelkiifurdalásai öngyilkossá tevék, — ma kitintettes cserkosszoruját nyeri a hitszegő s

az elpusztult nép sohajásai nem érnek fel a nagyméltóságú érdemeleikig.

A megváltó halála örökvilágosság lett a népek, — ma az ujkor mesássa a szegény és gyász örök setetéségét árasztja reánk.

A megváltó meghalt a keresztfán, de megmondta előre, hogy újra feltámadand, ma a nép leroskad, elvész a teher alatt, de nincs meg, nem lehet meg azon vigasztaló tudata, hogy fel fog támadni valaha.

Öngyilkos nemzetre nem vár feltámadás. És ki tagadhatná meg, hogy e nemzet jó részben maga az oka megsemmisülésének, ki vonhatná kétségbe, hogy nem járult hozzá a pusztulás ama művének megalkotásához, melynek betetőzése volt a kalandor politika törvényesítése.

Hiszzen a választások alkalmával előtte volt, hogy érdekeinek lü harcosokat állítson, kik önzetlenül és függetlenül egyedül a jog és igazság istennőmágát áldozzanak; s mégis félre hagyta magát vezetetni s küldött oly képviselőket, kik elárulnák magát a megváltót is, csak azért, hogy egy hízegő mosoly legyen jutalmok a nagyon is excellentias ajkáról.

Szomorú jelenség ez, s az erkölcsi sülyedésnek nagy foku kinyomata látszik azon a népen, a melyik bár érzi, tudja, hogy azon uton, a melyen vezetetni engedi magát, sérelmeinek orvoslást soha nem talál; terhe, gyászja folyton szaporodik, még sem bír, — mert nincs erkölcsi ereje, — más irányt venni, s inkább hordja a koldusbotot, inkább szemléli vesztét, pusztulását, mint lerazza magáról a vérszopó pióczákat s elűzze Judásait.

A mameluk tábor „feszítéd meg“ — et kiált a nép igazi fiaira s Pilátus mosván kezeit, engedi elveszni a szent ügyet s Judásnak vérdíjat ígér.

Az emésztő halál közelg, vész és pusztulás látszik minden nyomon s a szerencsétlen nemzet hiába várja a feltámadást.

Politikai hírek.

— Az „óvatos“ politika gyümölcse. Ember legyen, aki el tud igazodni az a távirat halmazon, mely a szélrózsa minden irányából érkezik, és ilyen bekezdéssel bír: a vegyes occupatio... s b.

„Vegyes occupatio.“ E körül forog most Európa. Az újságírók mohón kopnak utána, s már szépen el is mondták, mily jótékony hatással lesz ez a békére.

De egyet mindenki elhallgat, az nevezosen, hogy bár miként esirjék, osavadják a dolgok Bécsben, kormánykörökben: az a keleti

kérdés, melyről Andrássy azt hitte, hogy a congressus által örökre (és ne feledjük a mondást: békés uton!) megoldatik; az a keleti kérdés, melyet nagyhatalmi szemlélés folytán annyira kicsinyített Bécsben, midőn eltávolításának legkedvezőbb órája kondult: a keleti kérdés ismét felszínre lebeg!

— Ghyczy marad. A komáromi választók értekezletet tartottak, s ott egyhangulag azon határozat hozott, hogy Ghyczy felkérendő a képviselői mandátum megtartására. Ugy látszik, hogy Ghyczy engedni fog e kérelemnek.

— A Kelet-Ruméliában működő nemzetközi bizottság török tagjai egy érdekes emlékiratot nyújtottak a bizottság többi tagjainak. E memorandum azon perfid, szerződésesség eljárást írja le, melyet az oroszok Kelet-Ruméliában a berlini határozatok kijátszására hat hónapon át elkövettek. Számaltanszor volt már alkalmunk az oroszok magaviseletéről megemlékezni. Fájdalom, hogy a három császári szövetség által képviselt Európa a muszkák perfiditást folytont terte s e miatt Kelet-Ruméliában oda fejlődtek a dolgok, hogy az újabb katasztrófa kikerülhetetlen.

— A török külügyér Karatheodory kivátnatosnak nyilvánítá, hogy Novibazar osztrák-magyar hadsereg által elfoglaltassék; de a portia ellenzte a nézetet és az osztrák-magyar konventiót kerekben visszautasítja. A szultán kívánja, hogy Kelet-Ruméliában minél hamarabb török főkörmányzó neveztessek ki és beleegezzik, hogy ez egy nemzetközi követési bizottsággal egyetérten járjon el.

A muszkák Ruméliában.

(*) Van Európában egy nép, és annak diplomatai, kik Törökországba befészkelvén magukat, a kereszténynek helyzete javításának hazug ürügye alatt hallatlan gazságokat visznek ott véghez.

„Európa“ kiküldött egy bizottságot Kelet-Rumelia szervezésének céljából, és ez a bizottság öt hónap óta nem tudott semmiben sem megállapodni, mert a bizottság orosz tagjai az orosz hatóságokkal vállatve működve oly alváló gazságokat követtek el hogy a szervezésnek még csak megkezdése is lehetlenné vált.

E gazságokat a törökök egy emlékiratba foglalták.

Az emlékirat azon nehézségeket vázolja, melyekkel a bizottság a helyi hatóságokkal találkozott munkálatai közben. Utal a nép felgyűvezésére, a Maricza lapnak heves és tisztességtelen kitérésére a bizottság ellen, pedig ezen lapban tetteinek közhírré az orosz hatóságok hivatalos rendeletei, a tirnovai nemzetgyűlésre küldött képviselői választására, kikről Stolypin orosz tábornok azt mondta, hogy körül egyszerű turistáknak tekintti. Elmondja, hogy Szivno egész kerületének pénzügyi adminisztrációja ismételt felszólítások dacára még mindig az ottani bolgár hatóságok kezében van, kik azt nem akarják átadni.

deszeretett, az tény. Pált a veszedelem nem érte, mert ő csak a rendőri tudomány szemüvegén át tekintette és vizsgálta őt.

De nem sokáig tehetett, mert a vén komorna csakhamar megjelent, és beszélt valamit asszonyának, mire ez sohajtott egyet és visszavet szobájába.

És ez így volt másnap, így harmad nap. A ház majdnem örjőnegen kezdett az igazgatóságtól. Férget versekét csinált; Pál pedig óráról órára dübözben esküdzött, hogy vagy küsíti a dolgot, vagy lemond hivataláról mint olyan ember, a ki nem bír képességgel nem pályájára.

A negyedik napon, midőn Péter és Pál az ebédnél találkoztak, a Pál arca és egész lénye oly szokatlan felindultat árukt el, hogy barátja nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze mi baja?

Pál szó nélkül zsebébe nyult és egy nyomtatványt, a bécsi rendőrség egy körözvényét vonta elő és nyujtotta át barátjának.

Ez átfutotta azt és megtudta belőle, hogy Bécsben egy órasztmert kiraboltak és hogy a tettesek valószínűleg Magyarországra menekültek.

Nos, hát e miatt vagy így igazgató? kérdé a nyomtatványt egykedvűleg visszaadva.

Nos és te nem talárod az összefüggést? Persze te laikus vagy, de én nyomon vagyok. Tudod-e, hogy nyomon vagyok, s hogyha sikerül kitudnom és pedig kitudnom, mert minden oszodalatosan öszszevágó, még megérkezésük napja is, ó mert most már tudjuk a bérkocsis számát is! — akkor nem csak a két ezer forint jutalom az enyém hanem egy óra rá alkaptitány vagyok; s jövendőm meg van állapítva.

Csak nem szép szomszédokra gondolsz? Kérdé ijedten a szelid Péter.

Hát kire gondolkodsz mára? Hisz a dolog több mint világos! Ma este elfogom!

Az istenért, csak nem örlül meg? Mon-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Az ismeretlen nő.

(Rejtélyes és igaz történet a jelen körből.) Irta: Balázs Sándor. (Vége.)

Péter és Pál a nap estején, mint rendszeren, ujból korábban tértek haza. Vételten volt-e ez? Nem! Pál számitásból sietett haza. Péter pedig követte őt.

Midőn haza érkeztek és levették őket, sőt pipájukat is kiszivták, — Pál így szólott Péterhez: Péter, elhatároztam, hogy kisütöm a dolgot, s azért ha kell, egész éjekeket át fennvirraszok, de nyomára kell jónom a titoknak. De hogy virrasztásomnak eredménye legyen, nem szabad elárulnom ébrenléteinket. Nincs kifogásod ellene, ha a gyertyát eloltom?

Nincs, mondá mosolygva Péter. De azt hiszem, ok nélkül farszított magadat, mert itt csak a Kényesné asszony és a te képzeldődsédek lának rejtélyt és talányt. Mindamellet semmi kifogásom ellene, hogy a gyertyát eloldsd, sőt arra is felhatalmazlak, hogy engem is felkölts, ha valami rendkívüli tapaszlat. Szeretnék végre meggyőződni annyira magasztalt éles látásod felől! — tévé hozzá tréfásan, de a mit barátja kihívó guynak vett, és erősen föltette magában, hogy azáltal fogja megboszolni, hogy bármi csekélységet tapasztaljon is, legédesebb álmból is felverende őt.

Azután elolította a gyertyát és ablakának függőnye mögött oly helyet foglalt, honnan a szemközti folyosót egész hosszában, sőt magának a Spitzer-féle lakának előszobája aajtját is szemmel tarthatta.

Az egész házban temetői csönd és némaság uralkodott. Minden osztályban kényszer-

mek és lesőrök voltak felállítva, s épen azért mindenütt szokatlauul korán hallgattak el és oltották el a gyertyákat.

Minden függöny rendtőzete mögül kényszemek ólálkodtak. Még a hold is kiváncsival lón, mert épen házuk fölött állapodott meg és fél éjszakán át nem akart mozdulni helyéről.

De egész tizenegy óráig sem az égi sem a földi kíváncsiság nem lón lélegrite, mert nem láthatott semmit; ekkor azonban ajtónyitkorgás hangzott fel az éj esendjében, a Spitzer Dávid-féle lakás előszobájának aajtja feltárult, s azon át bő fehér pongyolában és hosszú, leeresztett furtókkal magas nőalak lépett a folyosóra.

Nesztelenül és halkán, miat egy árnyék nézett kékmedve maga körül, s azután alá s azután alá s fel járkálni kezdett a hosszú folyosón.

Pál lábujjhegyen a Péter ágához lépett és suttogva bár, de diadalmasan felköltötte őt. Jer, hietlen Tamás, és szerezz meggyőződsést önszeméiddel!

Péter fölkelte és az ablak függőnye mögé lépre látta azt, a mit az egész ház kémszeme látott.

Látták egy fiatal hölgyet a ház folyosóján nesztelenül alá s fel járkálni. Látták olykor megállapodni, a folyosó rostélyzataira rákönyökölni, és mély gondolatok közt az éjben elmerlenni.

Minthogy pedig a rejtélyes alak véletlenül-e vagy a delej vonalmának engedve, épon a Péter és Pál ablakával szemben könyököl a folyosóra, s minthogy a hold egész sugár özőnnel árasztotta el alakját, azt is láthatták, hogy a fiatal hölgy érdekes, szép arccsal bír, s hogy rendkívül szomorúnak látszik.

rejtottakat gyámlolja: nagylelkűsége mutat; a nagylelkűség pedig gazdagságra, szellemi gazdagságra is követhet. Mi a nagylelkűséget nem az adományok mérvéből — hanem magából a tényből ítéljük meg. — De a „Bihar“ midőn itéli akar, úgy látszik magából indul ki; szegénynek mondja Nagyvárad városát, s nem veszi észre, hogy ő a szellem szegény; állítja, hogy Nagyváradnak nincs határa, pedig hát az ő rakoncátlanokodásának nincs határa. Így van ez tisztán, midőn valaki fennem dicsőítik adományaival, s nem rakoncátlanokodás-é az, midőn korhol valakit, s szeméret veti, hogy keveset adott? Ne itélj, hogy meg ne teletessél. Végül hajlandók vagyunk elhinni mi is, hogy Nagyváradnak van missiója. Hanem ezt a missiót ne sokszor emlegesse a „Bihar“, mert ha egyszer aztán Nagyvárad közönsége missiójának teljes tudatára jut, mindenképp a társadalom tisztítása fogja kezdetét venni, s akkor a „Bihar“ nak aligha lesz kedve dicsőíteni Nagyvárad városát.

Irodalom.

A Franklin Társulat kiadásában Budapestben, újabbban megjelentek: Kubinyi Lajos. Iparos-gazdaasszonyok könyve iparos-gazda családok számára. Képekkel. Ára füze 70 kr. Olesó könyvtár. Szerkesztő dr. Gyula Pál. 71. füzet: Taine H. Az eszményi művészetben. Franciaából fordította Harrach József. Ára füze 30 kr. 72. füzet: Lessing Gotth. Ephraim. Bölcs Nánán. Dramai költemény 5 felvonásban. Németből ford. Zieby Antal. Ára füze 50 kr. 73. füzet: Beulé. Anguszus családja és kora. Franciaából fordította Molnár Ára füze 30 kr. 74. füzet: Lindau Pál. Molière. Fordította Bánfi Zsigmond. Ára füze 30 kr. 75. füzet: Feuillet Oktáv. Egy nő naplója. Regény. Franciaából fordította Fáy Béla. Ára füze 40 kr.

76. füzet: Macaulay. Baré Bertrand. Angolból ford. Anghal Dávid. Ára füze 30 kr. 77. füzet: Molière. A bot-csinálta doktor. Vigjáték 3 felvonásban. Fordította Kazinczy Ferenc. Ára füze 20 kr. 78. füzet: Lonis-Lende L. Camaron. Epizód a mexikói háborúból. Franciaából fordította Haraszti Gyula. Ára füze 20 kr. Találmányok könyve. Ismeretek a kézműipar és műipar mezejéről. A földmívelés-, ipar- és kereskedelmiügyi m. k. minisztérium megbízásából átdolgozta Freckasy János. Számos képpel. 33., 34., füzet. (IV. kötet 3. és 4. füzet). Ára füze 80 kr. Történelmi könyvtár. A magyar népek és ifjúságának ajánlva. Egy-egy füzet ára füze 40 kr. 60. füzet: Assyria és Babylonia, és a két legrégebbi világváros Ninive és Babylon története. Irta dr. Lázár Gy. 61. füzet: A keresztény háborúk története. Irta dr. Lázár Gyula. 62. füzet: II. vagy jeruzsálemi Endre magyar király. Irta Áldor Imre.

UJDONSÁGOK.

* Értésítés. A helybeli állandó színház nyugdíj-intézete f. év április 12-én szombaton d. e. 10 órakor a színház emeleti csarnokának választmányi ülést tart. Debreczenben, 1879. ápr. 10. Az elnökök. * A „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztője lapja 70 számában ismét intézetünkkel sziveskedik foglalkozni, de most nagyobb higgadtsággal, nem az intézet reputációját igyekszik alább szállítani, hanem személyesen ellen fordítja tollát, ferditve advan elő némely dolgokat, melyeket szó nélkül nem hagyhatok. Nevelésügyi felterés, hogy én személyes sértésnek vettem a 68. számban megjelent ama jóindulata figyelmeztetést, miszerint a színház körül tanuló csavargóknak; de felhívni a szülőket figyelmét — különösen a rom. kath. gy

gymnásium növendékeinek csavargására: azt hiszem, ha nem is nyílt, de alattomban mindenesetre érthető vád az intézetünkkel hiányzó felügyelet miatt, ha ezt a „D. E.“ szerkesztője nem képes, vagy nem akarja belátni, csak sajátján tudom. Ez alapon meg is tagadta azon nyilatkozat közlését, mely hivatva volt az intézet megtámadott jó hírnevének védelmére kelni. Ama jóindulata figyelmeztetés a nyilatkozat végén illette azt, ki szives volt a szerkesztőséggel az ujdonság anyagát közölni, holott éppen ő mulasztotta el kötelességét és élt vissza hitvallási hatalmával. Hogy a rendet és fegyelmet képes vagyok-e fenntartani, erről nincs tudomás a „D. E.“ szerkesztőjének, mint a közművelődés egyik hivatott főtevéjének? Ezt jó volt tudomásunkra hozni. Látható ezekből, hogy ha valakit a tények elferdítésével lehet vádolni, az épen nem a r. kath. gymnásium igazgatója. Egyébiránt természetesen azt mindenki tudja, hogy az igazságnak higgadt megfontolás után való elismerése, soha sem válik az illetőnek szegényére, még akkor sem, ha a rendőr vagy szerkesztő. Végül kijelentem, hogy e tárgyban netán történő bármilyen támadásra feleletet adni nem fogok. Debreczenben, 1879. április 10. Harmath Gergely r. kath. gymnásium igazgató. * A nagyvárad rabbi, a hírneves Landesberger tegnap délután elhunyt. Temezése holnap reggel történik, mely régisztességtételre a helybeli statusquo izr. hivatkozása is egy küldöttséget menesztett. * Husvét első napján a színházi nyugdíj-intézet javára bérletszűnetben a „Piros bugyiláris“ fog színezkerülni. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy holnap és holnapután a színház zárva lesz. * Éjjeli hangverseny. Tegnap este körülbelül tíz óra tájban egy péklegény ment hazafelé a piac-utczán, s miután egy kis boroskát is leeresztett gégyén és így jókedve szotytyant, annak egy csendes dalolásban adott kifejezést. Haj, de két hős konstabler, kik ez este bizonyosan csak színt látták a szeszélyes italnak, nagyon megbotránkoztak az impertinencián (!) s a szegény péket kezdtek befelé lök-

dőni a város házá udvarára, hogy ott ingyen királyi jótéteményben részesítsék őt, Persze e miatt is kis csendes polemia támadt, melyet a konstabler urak úgy vélték legméltányosabban befeljezhetni, ha elpáholják a deliquensét, a ki aztán fájdalomában olyan hangversenyt csinált a város házá előtt elmenők számára, a midőn nem mindennap hallani. A konstablereket kötelességük híven való teljesítése után megillető jutalmazás öszlájából ajánljuk az illető alkaptány ur becses figyelmébe. * A szegedi vízkárosultak javára, mint említettük jövő hétfőn, ápr. 14-én d. u. 4 órakor Weinstein Miksa felolvasást tart a város házá nagytanácsstermében. E jótékony célú felolvasást ajánljuk a t. közönség figyelmébe. — Jegyek kaphatók Csáthy Károly könyvkereskedésében. * A kis Kocsis Róza csak 18 éves, s már többször és huzamosabb ideig volt bűntette. Szokása, hogy a hol szolgál, ellopogja a felesleges dolgokat, ékszereket, stb., a mihez úgy könnyen hozzá juthat. Újabbban azt a tréfát is megengedte magának, hogy a zárt helyeken is felkereste az értékes dolgokat. Horváth Riza asszonynál szolgált legutóbb, és alig volt ott két napig, már ellopott egy bezárt kufferből több értékes holmit. — Illő módon megbüntették. * Hála fejében, a miért egy özvegy asszony szállást adott Marzi Lajos pesti születésű mázoló segédnek, — ez utóbbit a szállást adó nőnek értékesebb holmiját ellopta. Eljárása azonban törvénybe ütközött — megbüntették. * Bunda-tolvaj. Egy helybeli iparos a vásárra Nyir-Bátorba menén, ott tőle két nő bunda ellopott. A tolvajt azonban sikerült felfedezni, s így a bundák visszakérültek tulajdonosához. * Több vidéki színész idözött a napokban városunkban, kik a Bényei színtársulatához vannak szerződve Nagy-Károlyba. A debreceni színtársulatot szintén odaszereződött egy pár taggal együtt, ma délután aztán elutaztak rendeltetési helyükre. * „Tanulások Szeged sorsáról“ ezimű

rejtott munkára hirdet előfizetést, Szilágyi Dezső segédmérnök. A műhöz Magyarország és szab. kir. Szeged város két helyrajzi térképe lesz csatolva. Előfizetési ára 1 frt; bolti ára 1 frt 60 kr. leend. Az előfizetési pénzek vagy megrendelések, április hó végéig Budapestre, (múzeum-utca 19. sz., II. emelet, 18. ajtó) küldendők. Különfélék. — A pestis megszűnt. Ausztria-Magyarország két kormánya, egyetértve Németország kormányával, a pestis ellen hozott rendszabályokat megszüntették, kivéve azokat rendszabályokat, melyek a pestis eredetét a székelyországi (Asztrachánból) érkezett árukra vonatkoznak. — A kika halottatis ellopják. Zemplénben járt a lengyel fuvaros, fiával. A fiu birtelen megbetegedett utközben és meghalt. Az apa nem akarta idegen földben eltemetni gyermekét, a halál esetét nem jelentette be, hanem a halottat egy zsákba rejtette el s elhagyta kocsijába, hogy haza vigye és ott temesse el. Örmézónél járt már a lengyel, s történt a baj. Az örmézek híres emberek valamely tolvajlásokról, meglopták a lengyel fuvaros is, s jó reményesség fejében a zsákot emelték el, melybe a halott gyermek volt békora. Képzelték a rémületüket a zsákmany felett, melyet úgy tettek jóvá, hogy utána hajtották a lengyelnek és vissza adták halottját. Felelős szerkesztő: Péter Gábor. Hirdetés. Több ezer darab szarított tölgyfa, szőlőárok jutányos árrban eladó Széchenyi-utca 1818. számú háznál. (104)

Boros Sándor SÍRKŐRAKTÁRA Debreczenben. (Piacutca, Kenessey-ház, a „Bika“ vendéglő mellett.) Tizenhöz év óta vagyok szerencsés a n. é. közönség hálás kegyelvének siremlékekkel szolgálni a város kebelében. A Gerenday-féle márványüzletben is igyekeztem a közmegegyezéses kivívására. Most újonnan az önálló üzletemet minél izlésebben berendeztem, oly siremlékekkel, melyek a legutóbbi idők fejlettebb izléseinek teljesen megfelelnek. Régi és meszeágazó gyári összeköttetésem lehetővé teszi, hogy az árakat oly jutányosan szabhatom, mikép é téren velem a közel vidék egyik ilyenmű üzlete se versenyezhet. Betűvéseim, vagy jelképmetszeteim a legműveltebb igényeknek megfelelők. Szolgálhatok gránit, márvány és homokkövek-ből bármily alaku emlékkövekkel; — jutányos árrban állítok ki építményi műveket, cizmeket. Továbbá szolgálomat ajánlom akár helyben, akár vidéken siremlékek felállítására, s a siri feliratoknak bármely európai nyelven kőbe metszésére, valamint a régi sírkövek megújítására, s az arult betűknek újonnan megaranyozására. — Sírköveim és kő vagy vasrácszatok nálam megrendelhetők. Ajánlja magát a nagyérdemű közönség pártfogásába. Debreczen, 1879. április 9. Boros Sándor, sírkőraktártulajdonos.

Köhögés, rekedtség, hurut, mell- s tüdőbajok ellen. Elismerő iratok a Hoff-féle maláta-készítmények mellgyógyosság, stb. elleni jó hatásáról — érkeztek. HOFF JÁNOS, cs. kir. udv. szállítóhoz, Bécs, Graben Bräunerstrasse 8. Kérem küldjön egy kilo II. eszokoládét, s két zsacsók Hoff-féle csukorkát, posta-utárát mellé. Elvárom, hogy megrendeléseim mielőbb eszközöltetni fog, miután beteg nővérem javulását, melyet az ön Hoff-féle maláta-készítményei eredményeztek, teljes gyógyulás által akarom koronázni. Leoben, 1877. szept. 13. Teljes tisztelettel Passy Károly. Kilenz éves gyomorhajom ellen az ön maláta-kivonat egészségügyi sűrében a valódi gyógyszer megtalálom, mely kínzó fájdalmaitól megszabadított. Hasmenésem megszűnt, forróságom elmúlt s a beteg külemű nyelv rendes színt visszanyerte. Mindezt a kitűnő Hoff-féle maláta-kivonatnak köszönhetem. — Bräuer Péter. Königsvartha (Csehország.) Kapható: Debreczenben, Rickli József Zelmós kereskedésében. (61.)

RADICZ C. csödtömögéhez tartozó boltbeli kész ruha cikkeknek kiárulása, a tekintetes kir. törvényszék, mint csödtörvényszék által engedélyeztetvén. A nagyérdemű közönségnek tudomására juttatom, hogy a kiárulás leszállított áron mai napon megkezdett és a csödtörvényszék további intézkedéseig folytatatik. Debreczen, 1879. április 3-án. Czégely Ferenc m. k., id. csödtömögöndök. (99.)

Hirdetés. Alulírott van szerencsém jelenteni, hogy a helyben levő rabokkal való munkáltatási jogot kibéreltem az államtól. — Ennélfogva kertekben, szériükön, magtárban, gyárban, mezőn, közeli földekben, szőlőkertben, udvarokon és udvarkertben, építkezésnél előforduló munkálatok és favágás teljesítését felvállalom a legjutányosabb áron. Rabmunkáltatási idő reggeli 6 órától 12-ig, délután 1-től 7-ig. Ertekezhetni eziránt Silbermann Joachimmál, főpiacz 1581 sz. a. (98.)

KRAICZ GYULA előbb Ormós Ferenc norinbergi és díszműtáru fiókküzlete Debreczenben, a főpiaczon, Scheer Bernát nr házában, a „BIKA“ szállóval szemben. (Főraktár Bécsben, Szent István-tér 3-dik szám alatt.) Ajánlja dusan berendezett raktárát. Vadászati és védő cikkek: Percusion, Lefauchaux, Lancaster és Flobert fegyverek, töltények, tölténytáskák és övek, revolverek, pisztolyok, hozzávaló töltények és táskák. Lovaglásra: angol díszbőr nyerges, kantárok, izasztók, zabolák, kengyelvasak, sarkantyuk, lovagló vesszők, botok és ostorok, valódi angol nyergeszappan. Utazáshoz: bőr, vászon és fa öndök, táskák, toletthez berendezett cassetek és táskák, Plaid szajak, gummi köpenyek. Háztartáshoz: asztalok, fa, csont, szaru, alpaca és alpaca ezüst nyéllel, britaniaérez, pakfong, alpaca és alpaca ezüst kanalak, cezet, olaj és vajtartók, csukorvágók és szelenczék, theafőzők, kannák, kávéfőző gépek, kávéőrölők, gyorsforralók, husvágó és kolbászsínelő gépek, fa, pléh, britania érez- és alpaca-tálcák, asztali gyertyatartók, réz, vas, bronz, britania, érez, pakfong, alpaca és alpaca ezüstből, R. Dittmar-féle asztali és függő petroleum lámpák, madárkalcikák, virágasztalok, sodaviz-gépek. Toletthez: fészük, fog, köröm, haj és ruhakéfék, szappanok, fogpép és porok, valódi kölnivíz és illatszerek. Bálly legyezők, ékszerek, virágosokortartók, legyező színörök. Különböző díszárak vas, bronz, fa, porcellán, maché és bőrből. Optikai cikkek: orrcsipezők, szemüvegek, Lorgnettek, táv- és színházi látósvok, barometrum, hőmérők, szesz, csukor, bor, sör, cezetmérők, vízmértékek. Legujabb divatu férfi és gyermek kalapok, kezttyük, esőernyők, sétatobotok, tajték pipák, szivarszipkák, zsebkések, pénz és szivartárczák dohányvágó gépek. — Gyermek játékok. Szodaviz gépek 8 1/2 forinttól 20 forintig.

VIRÁG ELADÁS. 7000 drb. nemesített róza, mely 150 fajból áll, s ezen fajokat, az eddigi feltalált rózák között a legszebbik és legzadagabb virágoknak bizonyítják, 1/2 része áll az 1877-78-dik évből új fajokból; ára 10 drb. alacsony törzsben nemesített, a régebbi fajokból, 4 f. 100 drb. 35 ft. 3 1/2 lából 5 láb magasig, a régebbi fajból 10 drb. 7 ft. 100 drb. 64 ft. a legujabbakból alacsony törzsben 10 drb. 8 f. 100 drb. 70 ft. Hónaposróza a közönséges sempelfőrens 10 drb. 1 frt. 50 kr. Hermosa és Chromaisi superios, egész dupla hónapos-rósák, melyek a Theákkal veteksznek 10 drb. 5 frt. 100 drb. Duchere a legujabb hónapos hófehér. 1 drb. 1 frt. 10 drb. 9 frt. 12.000 drb. Tepich növény 8 fajtában, 100 drb. 6 frt. 1000 drb. 50 frt. 2000 drb. Pelargonium sortel, 1877-78-dik évből új fajok 15 fajtában 10 drb. 5 frt. 100 drb. 40 frt. 2500 drb. angol Pelargonium a legszebb, egész nyáron virágzó fajok, 10 drb. 6 frt. 100 drb. 50 frt. 1000 Hortensia kék és rózsaszín virágu, igen erősek 10 drb. 15 frt. 600 drb. Calceolariahybrida tigrina a tigris szőrhöz hasonló, igen szép növény 10 drb. 6 frt. 1500 drb. Cineraria hybrida 10 drb. 2 frt. 50 kr. 100 drb. 20 frt. 2000 Verbena hybrida Defance, paprika piros a legzadagabb virágzó verbéna. 10 drb. 1 frt. 20 kr. 100 drb. 10 frt. Sok mindenféle meleg hidegkék s egyéb kertekbe való növények, ugyszinte mindenmű virágcsokrok igen csinosan és izlésteljesen felszerelve a legjutányosabb áron kaphatók vidékre, mint helyben. Bármely új kertek alakítására úgy régebbek kijavítására vállalkozunk úgy helyben mint vidéken. (110.) Farkas Testvérek műkertészek Nagyváradon. Virág üzlet mely megtekinthető a Olaszi Főutca Rimanóczy-ház. Diszkerünk, mely megtekinthető, Peeze-sor a volt Kodár-fürdő udvarán.

Chiococa-Liqueur (Liquor Chicocae fortificans) a legbiztoabb leghasznosabb és legjobb SZERE AZ UJDÖNEK FÉRFIERŐ egyedül alapos és gyors erősítése és fenntartására, felülmúlja kellemes és fűszeres édes íze által a legfinomabb és legnemesebb liqueurket, nemcsak gyomor erősítő, az emésztés előmozdítására, érvágy keltésre szolgál, hanem minden a testgyengeségben szenvedőknek kitűnő erősítő itálnak bizonyult, a lankadt izmok fenntartása és erősítése, az idegek és azok ruganyos erejére és új működési tehetőségére. Meglepő felülzöld, életét és felvidítő hatással vag. Ezeren köszönik ezen hasonlithatlan életitalnak előbbi erejük visszanyerését, a miről előkelőségektől számtalan elismerések és köszönetnyilvánítások vannak szives megtekintésre, holott azok (titoktartásból) soha sem hoztak nyilvánosságra. Ára egy eredeti palacknak könyveskével 3 frt, csomagolás 30 krajczár. Főszétküldési raktár: D. C. Chiodi gyógytára „z. Schutzengel“ Bécs, Währing, Herrengasse 26. (hova levélbeli megrendelések küldendők.) Fiók-raktár Budapestben: Török József gyógyszerésznél, (66.)